

Fin die scoort in Algerije

De familie Rosenlew begon in 1853 met het verschepen van hout. Vervolgens maakte het bedrijf een dorsmachine en dat is inmiddels uitgegroeid tot de belangrijkste activiteit van het bedrijf. Maar de Finse markt is klein. Met hulp van assemblagefabrieken elders in de wereld, kom je Sampo-combines ook onder andere merknamen tegen.

Sampo bouwt met 550 medewerkers zo'n 800 maaidorsers per jaar. De omzet bedroeg in 2011 82 miljoen euro. Je vindt de fabrikant in Pori, een havenstad in het zuidwesten van Finland. De fabrikant is gevestigd in een monumentaal pand. Dat is niet altijd handig, want uitwendig mag er niets aan het pand veranderen. Dat maakt uitbreiden moeilijk. Toch is Sampo ook wel trots op het oude pand, want veel monumentale panden in Finse steden hebben plaatsgemaakt voor winkelcentra.

Wie is Sampo?

Sampo (Fins voor geldmachine) Rosenlew werd opgericht in de negentiende eeuw. De familie Rosenlew legde zich toe op het verschepen van hout. Later ging het bedrijf ook dorsmachines bouwen. In 1957 kwam er voor het eerst een zelfrijdende combine uit de fabriek. De combine werd kort daarna het belangrijkste product voor Sampo Rosenlew. Begin jaren tachtig verkocht de familie Rosenlew de aandelen en via een management buy-out kwam het bedrijf in handen

van de huidige eigenaar Timo Prihti. Voor de deur van Sampo's spuiterij staan drie kleuren poeder: Sampo-geel, Sampo-grijs en Massey-Ferguson-rood. Massey Ferguson-rood? Jawel. Eind 2011 verwierf Agco, het moederbedrijf van Massey Ferguson, tien procent van de Sampo-aandelen. En sinds die tijd levert Sampo onder Massey Ferguson-label de C-maaidorsers uit Finland. Die C staat voor Comia en is het kleine model van Sampo. Agco levert de Massey-Ferguson C in opkomende landen.

Waarin onderscheidt Sampo zich van de concurrentie?

De machines zijn degelijk, gebruiksvriendelijk en ze smoeien ook nog een beetje. Vooral het hoekarme plaatwerk van de in 2011 geïntroduceerde Comia draagt daaraan bij. Maar echt uniek is de maaidorsers van Sampo in de wijze waarop je veel onderdelen van het dorssysteem demonteert: zonder gereedschap. Dat geldt onder meer voor de tweedelige vijzel in de lospijp. Wanneer de

lospijp is ingeklapt, zijn de vijzeldelen ontkoppeld. In een handomdraai trek je dan de vijzeldelen uit de pijpen. Deze techniek heeft tot gevolg dat de lospijp maar één losstand heeft. Overigens kun je op verzoek ook een ongedeelde vijzel bestellen die je wel kunt zwenken. Ook de zeven en bodemplaten van de zeven, haal je er zonder gereedschap uit en de graanpan, tussen de schudders en de zeven, is eenvoudig bereikbaar vanaf de achterzijde. Met die eenvoudigheid te verwijderen onderdelen speelt Sampo in op de zware dorsonderdelen op de thuismarkt. 18 tot 20 procent vocht tijdens het dorsen is normaal, graan dorsen met 25 procent vocht is geen uitzondering. En onder die omstandigheden willen alle onderdelen wel aankloeken en is het handig als je verstoppingen snel en zonder gereedschap kunt oplossen.

Waar komen de componenten vandaan?

Bij Sampo begint het met plaatstaal. Ze snijden alle onderdelen met een laser. Buigen en lassen gebeurt in de volgende productielijn, daarna komen de spuiterij en assemblage. Elektro-hydraulische componenten, zoals ventielblokken, betreft de Finse fabrikant van Claas. De motoren komen uit de Finse motorenfabriek van Agco, het voormalige Sisu.

Waarom zie je nooit een Sampo-maaidorsers in Nederland?

West-Europeanen willen grote maaidorsers met brede maaiborden, aldus de fabriek. Het grootste maaibord van Sampo heeft een breedte van 6,30 meter.

In welke landen zet de fabrikant dan wel maaidorsers af?

Sampo verkoopt de Comia en de 3000 in China, maar is ook succesvol in Rusland en in het Midden-Oosten. Sampo bracht de laatste drie jaar ook 1.500 combines naar Algerije. Deze zijn overigens anders uitgevoerd dan de combines voor de Europese markt. Zo heeft de Sampo voor Algerije geen cabine, maar een platform. Verder zijn strenge emissie-eisen in Algerije nog niet van kracht. Een plaatselijke assemblagefabriek betreft motoren van Deutz die in Marokko onder licentie worden gebouwd. De rest van de combines wordt in containers in Algerije afgeleverd.

Dus Sampo maakt gebruik van assemblagefabrieken?

Klopt. Ook voor de Russische markt, zet Sampo een assemblagefabriek in. Door de maaidorsers in Rusland in elkaar te laten zetten, omzeilt Sampo een hoge importheffing. 'completely knocked down' heet die

▲ Deze plotcombine staat klaar voor transport naar Amerika, waar een mechanisatiebedrijf, gespecialiseerd in testmachines, Sampo's plotcombine onder eigen naam verkoopt in de kleurstelling van MF.

methode. Azerbeidzjan verlangt geen hoge importheffingen en daarom kan de Algerijnse Sampo assemblagefabriek nu 50 maaidorsers bouwen voor dit land.

Soms verschijnt een Sampo dus onder de eigen naam op de markt, maar vaak ook onder een andere naam?

Juist. Al sinds de jaren tachtig rijden er Sampo's rond als Massey Fergusons. En dankzij een joint venture met Same Deutz-Fahr ging de Sampo 3000 jarenlang als Deutz-Fahr Topliner over de balie. Comep, een Italiaanse fabrikant, voorziet Sampo's van een achteras die het mogelijk maakt om goed op heuvelachtig terrein te dorsen – niet door de combine ten opzichte van het maaibord en het frame te verstellen, maar door de achteras in hoogte te verstellen. In Turkije kwam de Sampo onder de naam van trekkerfabrikant Uzel en in een roodwitte kleurstelling op de markt. Sampo heeft dus al van alles uit de kast gehaald om opkomende markten te betreden. Daarin schuilt het succes van deze Finse machinefabrikant.

Zijn Sampo-maaidorsers duur?

De prijs van een Sampo Comia is volgens de fabriek vergelijkbaar met een Claas Avero en de Sampo 3000 is ongeveer net zo duur als een Claas Tucano.

Maakt Sampo nog meer types?

Behalve de Comia- en de 3000-serie, maakt

Sampo de 2010-serie: de plotcombine om proefvelden te dorsen. Met zo'n plotcombine dors en verpak je onderzoeksklare eenheden graan. De Sampo 2010 heeft een maaibord van 1,5 tot 2,3 meter en een anderhalf kuub grote graantank. Bovendien heeft zo'n plotcombine een weegunit voor 70 liter graan. In 2012 leverde Sampo er één af in Nederland. **LM**

Sampo's combine

Sampo bouwt combines die een dorstrommel combineren met schudders. De grootste combine uit zowel de Comia- als de 3000-serie, beschikt over een voordorstrommel. Er zijn dus twee trommels die het gewas op de korf drukken. De Comia telt drie types: de C4, de C6 en de C8, net zoveel als de 3000-serie: de 3045, 3065 en een 3085. Deze grootste heeft een graantank van maximaal 8.100 liter en is leverbaar met een maaibord van 6,3 meter. De serie heeft een zescilinder, de 3085 perst er 184 kW (250 pk) uit. De 3045 en de 3065 blijven zonder maaibord onder een breedte van 3,5 meter op banden van 65 centimeter. De 3085 staat op banden van 80 centimeter en blijft niet onder de 3,5 meter. De C4 is uitgerust met een viercilindermotor, de grotere twee uit de serie hebben wel een zescilindermotor. De schudders hebben bij alle drie een oppervlak van 4,8 vierkante meter. De C4 heeft vier schudders, terwijl de andere twee er vijf hebben.

